

**Česká školní inspekce
Pražský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIA-3296/18-A

Název	Základní škola s rozšířenou výukou jazyků, Praha 4, K Milíčovu 674
Sídlo	K Milíčovu 674, 149 00 Praha 4 - Jižní Město
E-mail	zsrvj@zsmilicov.cz
IČ	61388424
Identifikátor	600037231
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Alena Červená
Zřizovatel	Městská část Praha 11
Místo inspekční činnosti	K Milíčovu 674, 149 00 Praha 4 - Jižní Město
Termín inspekční činnosti	21. 11. 2018 – 22. 11. 2018 a 26. 11. – 28. 11. 2018

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Základní škola s rozšířenou výukou jazyků, Praha 4, K Milíčovu 674 (dále „škola“) vykonává činnost základní školy, školní družiny a školní jídelny. Škola sídlí v komplexu budov spolu s dalšími vzdělávacími institucemi. Žákům je poskytováno vzdělávání s důrazem na rozvíjení jazykové gramotnosti. Ve škole probíhá výuka vybraných předmětů v německém jazyce.

Škola k termínu inspekční činnosti poskytovala vzdělávání žákům v 1. až 9. ročníku podle Školního vzdělávacího programu (dále „ŠVP“) pro základní vzdělávání s motivačním názvem *Škola pro vzájemné porozumění*. Ze ŠVP vychází Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání ve školní družině. K 1. 9. 2018 se ve škole vzdělávalo 910 žáků ve 39 třídách (25 na prvním stupni a 14 na druhém stupni). Nejvyšší povolený počet byl využit z 92 %. O vzdělávací nabídku školy je mezi rodiči trvale velký zájem. Od poslední komplexní inspekční činnosti v roce 2012 vzrostl počet žáků o 39%. Zájmového vzdělávání se k 1. 9. 2018 účastnilo 349 žáků. Ve škole se vzdělávají žáci se speciálními vzdělávacími potřebami (k termínu inspekční činnosti 59 žáků) a odlišným mateřským jazykem (k termínu inspekční činnosti 217 žáků). Realizaci výchovně vzdělávacího procesu zajišťuje 65 pedagogů, 4 asistenti pedagoga a 14 vychovatelek školní družiny.

Základní škola je fakultní školou Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy (dále „ředitelka“) působí ve funkci od 1. 8. 2017. Zpracovala koncepci rozvoje školy, kterou postupně aktualizuje a doplňuje na základě zjištění reálných potřeb vzdělávací instituce. Po svém nástupu do funkce si nechala vypracovat podrobnou SWOT analýzu, personální audit. V některých oblastech podniká konkrétní kroky k realizaci svých záměrů (vyřešila nesrovnalosti týkající se personální dokumentace, vydala nové směrnice dle aktuální školské legislativy, znovu nastavila plán DVPP, rekonstruovala metodické orgány, začala pracovat na nutných změnách ŠVP). Ředitelka uplatňuje demokratický styl řízení, který je patrný v otevřeném způsobu komunikace mezi ní a učiteli. Postupně zapojuje jednotlivé pedagogické pracovníky do procesu transformace způsobu vzdělávání směrem k inkluzivní formě, usiluje o to, aby si uvedení aktéři vzdělávání poskytovali otevřenou zpětnou vazbu ke své práci a přes případné neshody a názorové rozdíly spolupracovali na zkvalitňování výchovně vzdělávacího procesu.

Na řízení školy se podílejí čtyři zástupci (zástupce ředitelky pro 1. st., zástupce ředitelky pro 2. st., zástupce ředitelky pro IT, zástupce ředitelky pro výuku v německém jazyce), jako poradní orgán ředitelce slouží pedagogická rada. Jednotlivé metodické orgány se zabývají identifikací problémů ve vzdělávání, převážně v oblasti sjednocování metodických postupů. Ze záznamů z jejich jednání není vždy jasně patrné, jaká konkrétní opatření jsou k jejich zjištěním přijata.

Kontrolní a hospitační činnost je ředitelkou vykonávána v dostatečném rozsahu. Vedení školy průběžně monitoruje a vyhodnocuje úroveň výchovně vzdělávacího procesu, zvláště u začínajících učitelů. U některých pedagogů nejsou vždy v dostatečné míře přijímána opatření ke zkvalitnění vzdělávání. Menší účinnost řízení pedagogického procesu a nedostatečně cílené metodické vedení některých pedagogů se tak odráží v rozdílné úrovni vyučovacích hodin (viz průběh vzdělávání).

Personální podmínky umožňují naplňování ŠVP. Pedagogický sbor je stabilizovaný. Požadované předpoklady odborné kvalifikace nesplňuje 26% pedagogů. Téměř všichni si požadované vzdělání doplňují odpovídajícím studiem. U dvou učitelů ředitelka doložila, že nemohla zajistit vzdělávání vyučujícími s odbornou kvalifikací, a že za tyto pedagogy hledá kvalifikovanou náhradu. Začínajícím a nově příchozím pedagogům je poskytována podpora v rámci metodických orgánů převážně formou vzájemných konzultací.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků (dále „DVPP“) nově vychází z aktuálně stanovených priorit školy. Jedná se v převážné míře o aktivity, které jsou vázány na otázky týkající se vedení třídnických hodin, komunikačních dovedností, inkluze, poruch učení a chování, rozvoje čtenářské gramotnosti. Dále je kladen důraz na vzdělávací kurzy a semináře prohlubující odbornost (jednotlivci), rozšíření znalostí a dovedností v rámci jednotlivých aprobací (nejčastěji cizí jazyky, německý jazyk). Škola dává všem pedagogickým pracovníkům stejnou možnost účasti na DVPP.

Materiální, prostorové a finanční podmínky školy umožňují uskutečňovat vzdělávání v základní škole a v školní družině podle příslušných školních vzdělávacích programů. Ředitelka vyřešila nevyhovující stav v oblasti informačních technologií, postupně se pořizují multifunkční tabule určené pro výuku odborných předmětů, chybí však pro výuku na prvním stupni. Obnova a rozvoj materiálně technických podmínek je řešena průběžně a plánovitě. Stravování žáků je realizováno v jídelně v areálu školy. K bezpečnosti žáků účelně přispívá zajištění celodenního dohledu u vstupu do budovy školy. Nově funguje elektronický docházkový systém.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Většina sledovaných hodin na prvním stupni dosahovala standardní úrovně, část hodin úrovně vyžadující zlepšení. Pedagogové na úvod většiny hodin stanovili vzdělávací cíle, které vycházely ze školního vzdělávacího programu. Při výuce vytvářeli prostor pro opakování látky i pro získávání nových vědomostí a dovedností. V hodinách většinou panovala příjemná atmosféra, žáci pracovali se zájmem. Převažovala frontální výuka kombinovaná se samostatnou prací žáků, práce ve skupinách či dvojicích byla zařazována pouze ojediněle. Žákům nebyl ve většině případů poskytnut dostatečný prostor pro prezentaci závěrů a vrstevnické hodnocení. Efektivní diferenciací podle možností a schopností jednotlivých žáků byla v hodinách uplatňována v malé míře. Ve výuce pedagogové pracovali s chybou, využívali ocenění dílčích pokroků žáků formou pochvaly a povzbuzení. Formativní hodnocení bylo zaznamenáno jen v ojedinělých případech. V menší části sledované výuky se vyskytly nedostatky, kdy se připravené vzdělávací postupy nedařilo vždy úspěšně realizovat. Kvalitu vzdělávacího procesu v části hodin snižovala nižší míra pedagogických zkušeností některých učitelů nebo dílčí metodické a didaktické nedostatky. Aktivity podporující objevování, kladení otázek, tvořivost a iniciativu žáků se vyskytly v menší míře. Pro větší názornost výuky chybělo využití didaktických pomůcek a didaktické techniky.

Převážná část sledovaných hodin na druhém stupni dosahovala standardní úrovně, nebo úrovně vyžadující zlepšení. Vyučující preferovali ke splnění stanoveného vzdělávacího cíle frontální výuku spojenou s řízeným rozhovorem. Nejčastějším nedostatkem byla frontální organizace výuky zařazovaná v časově dlouhém úseku, jejímž důsledkem byla klesající aktivita a nižší zapojení části žáků ve třídě. Úroveň vzdělávání v části hodin pozitivně ovlivňovala osobnost učitele, jeho zájem o vyučovaný předmět a partnerský přístup k žákům. V hodinách většinou panovala příjemná atmosféra, žáci pracovali se zájmem. Ve

většinou hodin žáci plnili stejné typy úkolů. Méně byly uplatňovány mezipředmětové vztahy včetně propojení s reálnými životními situacemi. Práce ve skupinách či dvojicích byla zařazována pouze ojediněle. Pokud byla využita, žáci dobře spolupracovali, méně často jim byl poskytnut prostor pro prezentaci závěrů nebo pro objektivní posouzení kvality práce vrstevníků. Kooperativní formy práce, které by podpořily rozvoj interaktivních řečových dovedností žáků během výuky cizích jazyků, byly využity jen v minimální míře. Žáci si především rozvíjeli slovní zásobu, upevňovali znalost gramatických jevů. Ve většině hodin nebyla využita práce s didaktickou technikou (nebyla k dispozici) a názornými pomůckami. Výjimkou byly hodiny anglického jazyka, kde byla didaktická technika účelně zakomponována do výukového procesu. Učitelé na druhém stupni často opomíjeli věnovat dostatek času účelnému zhodnocení práce žáků (prostor k sebehodnocení jen minimálně) a závěrečné rekapitulaci. Jazyková gramotnost žáků je účinně rozvíjena při spolupráci s partnerskou školou v zahraničí i opakovaně realizovanou projektovou výukou včetně účastí v mezinárodních projektech (eTwinning). Rozvoj řečových dovedností žáků rovněž podporuje působení rodilého mluvčího ve výuce německého jazyka, pravidelné využití cizojazyčných časopisů, návštěvy kulturních vzdělávacích akcí (např. představení v cizím jazyce), konverzační soutěže či jazykové a poznávací pobyty v zahraničí.

Zájmové vzdělávání probíhá v podnětné pracovní atmosféře, která je podporována a doplňována nejrůznějšími aktivitami.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Hodnocení výsledků vzdělávání vychází z pravidelné analýzy v rámci jednání pedagogické rady nebo na úrovni vedení školy. Ze zápisů však není zřejmé, jaká opatření směřující ke zkvalitnění výchovně vzdělávacího procesu byla přijata. Úroveň vědomostí a znalostí žáků je zjišťována interními nástroji (srovnávací čtvrtletní písemné práce v paralelních třídách druhého stupně z matematiky a českého jazyka), externí testování škola nevyužívá. Ve sledovaném období dosahovali žáci stabilních výsledků. Podíl neprospívajících žáků je nízký, 0,6 %, s vyznamenáním prospělo téměř 80% žáků. Škola věnuje pozornost adaptaci žáků prvního ročníku. Při přechodu žáků z prvního na druhý stupeň je viditelný výkyv ve výsledcích vzdělávání v některých předmětech (matematika, český jazyk, fyzika, přírodopis). Žákům s rizikem školního neúspěchu jsou poskytovány obvyklé formy podpory. Škola vytváří prostor pro zapojení žáků do sportovních a vědomostních soutěží. V rámci jazykového vzdělávání škola využívá spolupráce partnerské instituce v zahraničí. Žáci mají během svého studia na škole možnost získat certifikát Deutsches Sprachdiplom I. Taktéž mají dobré výsledky v jazykových soutěžích (krajské kolo).

System poradenských služeb se zefektivnil zavedením školního poradenského pracoviště, které vytváří příznivé podmínky pro inkluzi žáků se speciálně vzdělávacími potřebami a s odlišným mateřským jazykem. Podporu žáků představují dobře nastavená podpůrná opatření (plány pedagogické podpory, individuální vzdělávací plány, práce asistentů pedagoga, pedagogická intervence aj.), možnost doučování a spolupráce s odbornými pracovišti. Pro žáky cizince škola pořádá kroužky českého jazyka. Žákům s potřebou podpůrných opatření je poskytována individuální či skupinová péče. Škola si uvědomuje nutnost prevence pro žáky ohrožené školním neúspěchem. V případě několika žáků však učitelé dostatečně neidentifikovali jejich individuální potřeby při vzdělávání a neposkytují jim dostatečnou odbornou pomoc a podporu v míře, kterou skutečně potřebují.

Školní preventivní strategie reflektuje potřeby a specifika školy. Pedagogové průběžně sledují situaci v třídních kolektivech, v případě výskytu rizikového jednání či vztahových problémů následuje okamžitá intervence. Účinným nástrojem předcházení sociálně patologických jevů jsou četné školní a mimoškolní aktivity posilující prosociální chování žáků a nabídka volnočasových aktivit poskytující žákům smysluplné alternativy trávení volného času (např. odpolední kroužky). Prevence sociálně patologických jevů je realizována systematicky. Ve spolupráci s externími subjekty je podporován zdravý životní styl žáků. Preventivní program reflektuje konkrétní zjištění školy. Mezi nejčastěji řešené problémy patří problematiku vztahy ve vrstevnické skupině. Jednotné výchovné působení pedagogů, dodržování pravidel stanovených ve školním řádu a převážně funkční spolupráce školy se zákonnými zástupci se projevuje v účelně nastaveném systému řešení neomluvených absencí (zde pouze jednotlivci). Problematika prevence sociálně patologických jevů je také zařazena do vzdělávacích obsahů některých vyučovacích předmětů. Na realizaci specifické primární prevence se podílí několik neziskových organizací a dalších subjektů (Městská policie, Proxima Sociale, Besip, Fórum pro prožitkové vzdělávání, Spolek rodičů Milíčov, PPP Prahy 11, OSPOD aj.).

Karierní poradenství je zajištěno běžnými způsoby (např. informace na třídních schůzkách o možnostech vzdělávání po ukončení základní školy, zajišťování propagačních materiálů, zprostředkování testů profesní orientace aj.).

Závěry

Vývoj školy

- škola udržuje své zaměření na výuku cizích jazyků, nabízí možnost přípravy na mezinárodní jazykové zkoušky
- přetrvává volba převážně frontálních forem vzdělávání, která neumožňuje vždy rozvíjet sledované výukové cíle, není dostatečně využíváno diferenciované učení, zpětná vazba, uplatňování sebehodnocení i vzájemné hodnocení žáků
- postupně se zlepšuje materiální vybavenost školy v oblasti ICT

Silné stránky

- komplexní podpora rozvíjení cizojazyčné gramotnosti žáků
- účast v mezinárodních projektech, spolupráce se zahraniční partnerskou školou, možnost přípravy na mezinárodní jazykové zkoušky

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- nedostatečná diferenciací výuky vzhledem k individuálním vzdělávacím potřebám žáků
- nízké využití aktivizujících metod ve výuce
- neefektivní práce se závěry vyučovacích hodin
- minimální využití vzájemného hodnocení a sebehodnocení žáků

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- nedostatečná individualizace úrovně vzdělávacího cíle nebo diferenciací učiva vzhledem k možnostem a schopnostem jednotlivých žáků včetně žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
- rozvoj kritického a logického myšlení, prostor pro vyjádření vlastního názoru žáků
- pedagogové věnují v závěru vyučovacích hodin málo pozornosti shrnutí učiva a vyhodnocení splnění vzdělávacího cíle, málo využívají vrstevnické hodnocení a sebehodnocení žáků
- lepší zajištění materiálních podmínek, didaktické pomůcky, názorné pomůcky, interaktivní tabule, zvláště na prvním stupni.
- podpora začínajících učitelů
- zacílit a zintenzivnit hospitační činnost na všechny vzdělávací oblasti a její závěry využívat ke konkrétním doporučením ke zkvalitnění výuky, důsledně sledovat účinnost přijatých opatření

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Údaje o škole vedené v rejstříku škol a školských zařízení k termínu konání inspekční činnosti
2. Jmenování ředitelky školy ze dne 2. 5. 2017 s účinností od 1. 8. 2017
3. Zřizovací listina příspěvkové organizace ze dne 20. 12. 2017 s účinností od 1. 1. 2018
4. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Škola pro vzájemné porozumění“ ve verzi platné k termínu konání inspekční činnosti
5. Školní vzdělávací program pro školní družinu ve verzi platné k termínu konání inspekční činnosti
6. Školní řád, Vnitřní řád školní družiny a Vnitřní řád školní jídelny platné k termínu konání inspekční činnosti
7. Organizační řád školy platný k termínu konání inspekční činnosti
8. Evidence žáků (školní matrika) vedená ve školním roce 2018/2019 k termínu konání inspekční činnosti
9. Třídní knihy vedené ve školním roce 2018/2019 elektronicky k termínu konání inspekční činnosti

10. Žákovské knížky vedené ve školním roce 2018/2019 elektronicky (výběr) k termínu konání inspekční činnosti
11. Rozvrh hodin platný ve školním roce 2018/2019 k termínu konání inspekční činnosti
12. Záznamy z jednání pedagogické rady za školní roky 2017/2018 a 2018/2019 k termínu konání inspekční činnosti
13. Dokumentace metodických sdružení a předmětových komisí za školní roky 2017/2018 a 2018/2019 k termínu konání inspekční činnosti
14. Personální dokumentace pedagogických pracovníků vedená ve školním roce 2018/2019 k termínu konání inspekční činnosti
15. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků pro školní rok 2018/2019
16. Výběr dokumentace vedené pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami vedené ve školních rocích 2017/2018 a 2018/2019 k termínu konání inspekční činnosti
17. Plán výchovného poradenství pro školní rok 2018/2019
18. Dokumentace metodika prevence sociálně patologických jevů vedená ve školních rocích 2017/2018 a 2018/2019 k termínu konání inspekční činnosti
19. Finanční vypořádání dotací MŠMT v roce 2017
20. Výkaz zisku a ztráty za rok 2017
21. Přehled příjmů a čerpání finančních prostředků podle jednotlivých zdrojů za rok 2017

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pražský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.a@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

PhDr. Lukáš Lebduška, školní inspektor

PhDr. Lukáš Lebduška v. r.

Mgr. Iva Hlásenská, školní inspektorka

Mgr. Iva Hlásenská v. r.

Mgr. Ivana Kučerová, školní inspektorka

Mgr. Ivana Kučerová v. r.

Ing. Jindra Malíková, školní inspektorka

Ing. Jindra Malíková v. r.

Mgr. Karel Pešina, školní inspektor

Mgr. Karel Pešina v. r.

Mgr. Tomáš Šimek, kontrolní pracovník

Mgr. Tomáš Šimek v. r.

V Praze 7. 1. 2019

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Alena Červená, ředitelka školy

Mgr. Alena Červená v. r.

V Praze 7. 1. 2019